

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmonij, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Ze składki urządzonej przez c. k. władzę obwodową w Brzeżanach na rzecz fundacji hr. Leopolda Krasińskiego dla osieroconych dziewcząt z Zalipin wpłynęło razem 29 złr. 99½ c. w. a., a dzierżawca dóbr fundacyjnych Zalipia i Podgrodzia, *Dawid Wald* ofiarował przy sposobności odnowienia kontraktu dzierżawy tych dóbr na ten sam cel kwotę 44 złr. w. a., co się z wyrazem podziękowania podaje do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 4go stycznia 1865.

Gmina *Mistkowice*, w obwodzie samborskim, obowiązując się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, tymczasowo zaś postarać się o umieszczenie szkoły i nauczyciela w najętym domu, dostarczać potrzebnego na opał szkoły drzewa, ofiarować założoną na gruncie gminnym szkółkę drzew owocowych rozległości 300 sążni kwadratowych na cele szkolne, nakoniec każdorazowemu nauczycielowi, który ma oraz pełnić służbę diaka za pobieraniem zwykłych, połączonych z tą służbą dochodów, i który ma oraz pokrywać koszt czyszczenia szkoły, płacić rocznie 80 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty ludu wiejskiego podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 31. grudnia 1864.

W y k a z

prawomocnych wyroków c. k. sądów wojennych w Galicyi i Krowie zapadłych w miesiącu grudniu 1864.

(Ciąg dalszy.)

III. C. k. sąd wojenny w Złoczowie.

Za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej.

§. 343 wojsk. k. k.

1. Jan *Jakubowski* z Koropca, 16 l. ob. łac. stanu wolnego pisarz prywatny, obciążony zbrodnią oszustwa, na 8 miesięcy więzienia. — 2. Michał *Dubanowicz* z Meduchy, 21 l. ob. gr. k. stanu wolnego syn kmiecia, na 1 miesiąc więzienia, w drodze łaski kara znizona na 14 dni. — 3. Edward *Ujejski* z Bereznicy, 34 l. ob. łac. wdowiec, właściciel dóbr Melna, na 1 miesiąc więzienia w drodze łaski uwolniony. — 4. Stanisław *Toczyski* z Leduchowa w Rosyi, 39 l. ob. łac. żonaty bez zatrudnienia, na 6 miesięcy więzienia. — 5. Julian *Borzecki* z Kołtowa, 43 l. ob. łac. żonaty, leśniczy w Poboczu, na 1 miesiąc więzienia. — 6. Karol *Fedorski* z Olszaniec, 45 l. żonaty, majster slusarski i kowalski w Białym Kamieniu, na 1 miesiąc więzienia. — 7. Marceł *Mohr* z Białego Kamienia, 27 l. ob. łac. stanu wolnego, czeladnik kowalski i slusarski, na 1 miesiąc więzienia. — 8. Gerszon *Preseisen* z Białego Kamienia, 56 l. izraelita żonaty, rymarz, na 1 miesiąc więzienia. — 9. Alexander *Listowski* z Kąt, 40 l. ob. łac. wdowiec, właściciel dóbr Koropiec, więcej poszlakowany, uwolniony z braku dowodów. — 10. Michał *Reitmann* z Tarnopola, 16 l. stanu wolnego, uczeń szkoły realnej, na 1 miesiąc więzienia, w drodze łaski uwolniony. — 11. Karol *Zawisza* z Janowic, 25 l. ob. łac. żonaty, kowal, na 1 miesiąc więzienia, w drodze łaski kara znizona na 14 dni.

[Za zbrodnię gwałtu publicznego §. 358 wojsk. k. k.

12. Alfred *Gross* z Brzeżan, 17 l. stanu wolnego, uczeń gimnazjum, więcej poszlakowany, uwolniony z braku dowodów.

Za przestępstwo przeciw publicznej spokojności i porządkowi przez zbiegowisko §. 531 wojsk. k. k.

13. Fedko *Marcinkowski* z Dmytrowa, 32 l. ob. łac. żonaty kmieć, obciążony zbrodnią gwałtu publicznego, według §. 83 cyw. k. k. w przestępstwie mniej poszlakowany, uwolniony z braku dowodów, za zbrodnię 2 miesięczny areszt śledczy policzony za karę. — 14. Dymitr *Huba* z Dmytrowa, 30 l. ob. gr. k. żonaty parobek, — 15. Iwan *Kowalyszyn* z Dmytrowa, 40 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, — 16. Andrzej *Fedun* vel *Nekoneczny* z Dmytrowa, 62 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, — 17. Andrzej *Mostowy* z Dmytrowa, 56 l. ob. gr. k. żonaty, kmieć i wójt, — 18. Iwan *Federus* z Dmytrowa, 30 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, — 19. Fedko *Prus* z Dmytrowa, 60 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, — 20. Hnat *Szkraba* z Dmytrowa, 33 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, — 21. Polikarp *Markow* z Dmytrowa, 50 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, — 22. Ilko *Mekytyn* z Dmytrowa,

30 l. ob. gr. k. żonaty, urlopnik szeregowiec z pułku piechoty barona Rossbach nr. 40, — 23. Michał *Kuźnierzewski* także *Kuźnirski* zwany z Dmytrowa, 31 l. ob. łac. stanu wolnego urlopnik, kanonier z 4. pułku artylerji, — 24. Fedko *Markow* z Dmytrowa, 28 l. ob. gr. k. żonaty urlopnik, szeregowiec z pułku piechoty księcia Nassauskiego nr. 15; wszyscy od 14 do 24 obciążeni zbrodnią gwałtu publicznego według §. 83 cyw. k. k.; od 14 do 17 w przestępstwie mniej poszlakowani, uwolnieni z braku dowodów, za zbrodnię każdy na 1 miesiąc więzienia, w drodze łaski uwolnieni; od 18 do 24 każdemu 2 miesięczny areszt śledczy policzony za karę. — 25. Filip *Smaha* 50 l., — 26. Daniel *Kowaluk* 38 l., — 27. Wasyl *Grabiński* 31 l., — 28. Jacek *Mekytyn* 63 l., — 29. Paweł *Choba* 60 l., — 30. Panko *Bojko* 48 l. — 31. Dymitr *Waszczuk* 40 l., — 32. Onufry *Nyzaj* 31 l., — 33. Alexy *Bryk* 45 l., — 34. Semen *Lada* 23 l., — 35. Onyszko *Mychaluk*, od 25 do 35 wszyscy z Dmytrowa, ob. gr. k., żonaci, kmiecie, obciążeni zbrodnią gwałtu publicznego, według §. 83 c. k. k. każdy na 1 miesiąc więzienia, w drodze łaski uwolnieni. — 36. Lewko *Kowalyszyn* z Dmytrowa, 26 l. ob. gr. k. stanu wolnego urlopnik, kanonier 4. pułku artylerji, i 37. Bazyli *Rudy* z Dmytrowa, 27 l. ob. gr. k. stanu wolnego urlopnik, szeregowiec z pułku ułanów księcia Liechtensteina nr. 9., obadwaj obciążeni zbrodnią gwałtu publicznego według §. 83 cyw. k. k. za przestępstwo każdemu 8 dniowy areszt śledczy policzony za karę, co do zbrodni mniej poszlakowani i uwolnieni z braku dowodów. — 38. Andrzej *Doliński* z Dmytrowa, 40 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, obciążony zbrodnią gwałtu publicznego według §. 83 cyw. k. k. za przestępstwo na 8 dni aresztu w sztokhauzie, w drodze łaski uwolniony, co do zbrodni mniej poszlakowany i uwolniony z braku dowodów.

Za przestępstwo przeciw publicznej spokojności i porządkowi przez podburzanie §. 556 wojsk. k. k.

39. Andrzej *Rudy* z Plichowa, 40 l. ob. gr. k. żonaty kmieć i inwalida patentowany, na 2 miesiące aresztu w sztokhauzie. — 40. Jacek *Chudyk* z Plichowa, 30 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, i 41. Michał *Chudyk* z Plichowa, 27 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, każdy na 1 miesiąc aresztu w sztokhauzie; nadto wszyscy trzej obciążeni udziałem w zbrodni oszczerstwa, ale mniej poszlakowani i uwolnieni z braku dowodów.

Za przestępstwo przeciw zarządzeniom publicznym §. 569 wojsk. k. k.

42. Marya *Rudy* z Plichowa, 48 l. ob. gr. k. żona kmiecia obciążona udziałem w zbrodni oszczerstwa, na 14 dni aresztu w sztokhauzie, co do udziału w zbrodni mniej poszlakowana i uwolniona z braku dowodów. — 43. Bazyli *Popadiuk* z Remizowiec, 18 l. ob. gr. kat. stanu wolnego syn kmiecia, na 3 dni aresztu w sztokhauzie. — 44. Maryanna *Popadiuk* z Remizowiec, 18 l. ob. gr. k. stanu wolnego córka kmiecia, na 1 dzień aresztu w sztokhauzie. — 45. Michał *Zwarycz* z Rykowa, 40 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, więcej poszlakowany, uwolniony z braku dowodów. — 46. Dymitr *Muryn* vel *Kozak* z Plichowa, 45 l. ob. gr. k. żonaty wyrobnik, na 10 dni aresztu w sztokhauzie. — 47. Mikołaj *Sklepkowicz* z Kamionki Strumitowej, 32 l. ob. gr. k. stanu wolnego, inwalid patentowany i wyrobnik, — 48. Jan *Działoszyński* z Puznik, 40 l. ob. łac. stanu wolnego leśniczy w Kozowie, każdy na 8 dni aresztu w sztokhauzie. — 49. Paweł *Mastalarz* z Laszek królewskich, 19 l. ob. łac. stanu wolnego syn kmiecia, na 5 dni aresztu w sztokhauzie. — 50. Ilko *Pilipczuk* z Laszek królewskich, 32 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, na 3 dni aresztu w sztokhauzie. — 51. Józef *Mrozowski* z Stanisławowa, 58 l. ob. łac. żonaty, majster bednarski w Złoczowie, na 3 dni aresztu w sztokhauzie. — 52. Henryk *Kahane* z Toporowa, 36 l. izraelita żonaty, kotlarz, i — 53. Aron *Schneck* z Sokala, 33 l. izraelita żonaty, cyrulik w Toporowie, na 8 dni aresztu w sztokhauzie. — 54. Agnieszka *Iwanowicz* z Brzeżan, 45 l. ob. łac. wdowa, właścicielka domu, na 3 dni aresztu w sztokhauzie, w drodze łaski uwolniona. — 55. Leon *Grabczewski* z Bojanowa, 37 l. ob. łac. stanu wolnego, leśniczy w Niemiłowie, na 3 dni aresztu w sztokhauzie. — 56. Alexander *Kozłowski* vel *Kisielewicz* z Sielca, 27 l. ob. łac. stanu wolnego, inwalida patentowany, na 3 dni aresztu w sztokhauzie. — 57. Antoni *Sitarz* z Podrudna, 43 l. ob. łac. żonaty kmieć, więcej poszlakowany, uwolniony z braku dowodów. — 58. Mikołaj *Kowalski* z Kropiwny, 35 l. ob. gr. k. żonaty kmieć, obciążony przekroczeniem kradzieży, 14dniowy areszt śledczy policzony za karę.

Za przekroczenie obwieszczeń z 28. i 29. lutego 1864.

59. Alexy *Kozak* z Gologór, 52 l., ob. gr. kat., żonaty, kmieć, i 60. Marcin *Krzywiecki* z Kulik, 45 l., ob. łac., żonaty, kmieć, każdy prócz utraty broni na 8 dni aresztu w sztokhauzie, w drodze łaski uwolnieni. — 61. Ignacy *Podgórski* z Baranówki w Ro-

syi, 30 l., ob. łac., stanu wolnego, woźnica, obciążony przekroczeniem złośliwego uszkodzenia cudzej własności, 6 tygodniowy areszt śledczy policzony za karę.

Z c. k. sądu wojennego w Złoczowie.
(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył pod dniem 5. stycznia r. b. wydać do księżny *Eleonory Schwarzenberg*, urodzonej księżniczki Liechtenstein, do księżny *Krystyny Colredo-Mannsfeld*, z domu hrabianki Clam-Gallas, do hrabiny *Karoliny Zoe Wallmoden-Gimborn*, z domu hrabianki Grünne, i do hrabiny *Maryi Anny Strassoldo-Graffenberg*, z domu baronowej Kossorz Malowetz de Malowitz, w uznaniu ich udowodnionego w ciągu wojny patriotycznego uczucia dobroczynności najwyższe pisma własnoręczne.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 19. grudnia r. z. nadać najłaskawiej *Exequatur* mianowanemu tureckim jeneralnym konzulem w Wiedniu *Pertew Effendemu*.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 28. grudnia r. z. zatwierdzić najłaskawiej wybór profesora uniwersytetu Dr. *Józefa Mayera* na prezidenta krakowskiego towarzystwa naukowego na rok 1865.

Część nieurzędowa.

Lwów, 12. stycznia.

Bothschafter dowiaduje się, że *sprawa organizacyi sądownictwa w Węgrzech* jest już bliska załatwienia. Ma być w projekcie, usunąć w drodze rozporządzenia tylko najbardziej naglące niedogodności w sądownictwie, a natomiast pozostawić obszerną reformę sądownictwa węgierskiemu sejmowi krajowemu. Na wszelki sposób zdają się być bezzasadnymi wszelkie pogłoski, jakie w ostatnich czasach rozszerzały dzienniki o wielkich zmianach w organizacyi sądownictwa. — Ten sam dziennik donosi, że księżę pruski Fryderyk Karol przybędzie do Wiednia 14go b. m.; że austriacki poseł przy dworze berlińskim hr. Karolowi spodziewany jest w Wiedniu 11go lub 12go b. m. w powrocie z Paryża, i że odpowiedź rządu pruskiego na ostatnią depezę austriacką nie nastąpi pewnie przed odwiedzinami księcia pruskiego w Wiedniu.

Monitor francuzki z 10. b. m. ogłasza *raport ministra finansów Foulda* o finansowej sytuacji Francyi. Główniejsze szczegóły tego raportu są następujące: Rok 1863 pozostawił niedobór, który jest o 15 milionów mniejszy, niż preliminowany. Rok 1864 skończy się prawdopodobnie zrównoważeniem dochodów z wydatkami. W r. 1865 zmniejszą się wydatki wojskowe o 44 milionów, a mianowicie o 21 milionów na wojsko, a 23 milionów na marynarkę. „Nakoniec — powiada raport — przeniesiemy do budżetu na rok 1866 nadwyżkę z dochodów r. 1865 w sumie 18 milionów. Suma ta może jeszcze znacznie się powiększyć, jeżeli — jak to wolno się spodziewać — nadzwyczajne wydatki na wojnę i marynarkę, które w budżecie na rok 1865 są preliminowane jeszcze na 65 milionów, powoli zmniejszać się będą a w końcu zupełnie znikną; są to więc szczęśliwe rezultaty, które zawdzięczamy ufności, jaką obudza rząd Waszej ces. Mości, i zamiarom pokojowym, które — jak to wie cała Europa — ozywają Waszą ces. Mość.” — Prócz tego ogłasza dziennik urzędowy raport ministrów Béhica i Foulda o zbadaniu zakładów bankowych we Francyi.

Zresztą doniesienia z Paryża żadnego nie mają znaczenia. Do gazety kolońskiej pisał, że znów jest mowa o nowej redukcji armii francuzkiej, która jednak ma być nieznaczna, i tylko zmniejszenie o 30.000 ludzi wynosić będzie. Według złożonego projektu armia francuzka, licząca dziś 416.000 ludzi, zredukowana być ma do 400.000, a później do 380.000. Redukcyja rozciągać się ma do wojska wewnątrz Francyi konsystującego, dziś na stopie pokoju będącego. Garnizon miasta Paryża i jego okolicy, garnizon lugański, stanowiące niejako punkta zebrania, równie jak korpusa francuzkie w Algieryi, we Włoszech i w Meksyku nie mają być zredukowane. Przy organizacyi armii francuzkiej zapowiedziana redukcya nie wielkie ma znaczenie.

Indep. belge dowiaduje się równocześnie z Paryża i z Turynu, że rozpoczęte zostały układy z kuryą rzymską dla przeprowadzenia tego artykułu konwencyi z 15. września, podług którego ma rząd turyński objąć przypadającą na wcielone prowincye papieskie kwotę rzymskiego długu państwa. Słychać, że rząd francuzki skłania się do pośredniczenia w tej sprawie, i ma być w toku kombinacya, podług której chce Francya użyć niejako swego imienia rządowi rzymskiemu. Papież bowiem nie chce wchodzić w bezpośrednie stosunki z Turynem, i przeto chce Francya zagwarantować stolicy apostolskiej zupełne zaspokojenie rzeczzonej części rzymskiego długu państwa i odbierać przypadające raty od rządu turyńskiego.

La France pisała niedawno, że *konwencya wrześniowa będzie pomimo encykliki dosłownie wykonana*. Teraz potwierdza to także korespondencya konstytucyjnej gazety austriackiej z Paryża, i dodaje, że Francuzi opuszczą niezawodnie Rzym po upływie naznaczonego w konwencyi dwuletniego terminu. Francya — jak wiadomo — zastrzegła sobie wolność działania na wszelki wypadek;

jeżeli tedy w Rzymie obstawać będą przy dążności objawionej w encyklice, nie pozostanie Francyi nic innego, jak tylko zostawić wolny bieg wypadkom.

Niedawno pisały dzienniki niemieckie o tem, że Rosya miała odstąpić już zupełnie od *popierania kandydatury W. Księcia Oldenburgskiego do Księstw nadelbiańskich*. Dzisiejsze doniesienia zaś opiewają weale inaczej. Tak między innymi donoszą z Darmstadt, że Rosya sprzeciwia się stanowczo anexyi Księstw do Prus, że Cesarz Alexander przelał prawa swoje na W. Księcia Oldenburgskiego w tym zamiarze, ażeby tenże uznany został władzcą Księstw, i że w razie sprzeciwiania się związku wolanoby już w Petersburgu oświadczyć się za Księciem Augustenburgskim, który nie posiada tam szczególnej sympatyi, niż za wcieleniem Księstw do Prus. Na wszelki sposób jednak jest Rosya tego zdania, że sprawa Księstw jest domową sprawą niemiecką, i że przeto *decyzya związku jest absolutnie potrzebną*.

Telegramy z Nashville i Franklina z 22. grudnia przedstawiają odwrót pobitej armii separatystów jako bezładną ucieczkę. Hood rozkazał swoim komendantom korpusów, ażeby uciekali najbliższą drogą. Przynajmniej trzecia część reterującej armii jest bez broni i zasobów, porzucono bowiem wszystko, co mogło utrudniać ucieczkę. Z 40.000 ludzi, z którymi dał się Hood zwabić Thomasowi pod Nashville, stracił on prawie połowę; stratę jego podają na 17 000 ludzi, 18 jenerałów i 51 dział, gdy tymczasem Thomas nie stracił w całej kampanii nawet 7000 ludzi. Podług ostatnich wiadomości miał Thomas 21go główną kwaterę swoją o ośm mil na południu od Kolumbii pod Ratherford-Hill. Telegraficzna komunikacya była wszędzie przywrócona, kolej była mało co uszkodzona, i przeto komunikacye ścigającej armii unionistów były zapewnione. Dnia 25. grudnia zaś stał już jenerał Thomas o 20 mil na południu od Kolumbii.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 12. stycznia. Jego Excelencya pan Namiestnik Galicyi fml. baron *Paumgarten* powrócił wczorajszym pociągiem wieczornym z Krakowa do Lwowa.

Wiedeń, 10. stycznia. (*Pogrzeb W. Księżny Toskańskiej*) odbył się wczoraj po południu o godzinie 3. z wielką okazałością. Przy składaniu zwłok w grobowcu u XX. Kapucynów byli obecni Najjaśniejsi Państwo, wszyscy Arcyksiężęta i Arcyksiężniczki, dwór cesarski, ministrowie, szambelani, podczaszowie, radcy stanu, wszyscy jenerałowie i inni dygnitarze. — Dziś odbędzie się w parafialnym kościele burgu żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. W. Księżny, na którym będą obecni Ich MM. Cesarstwo.

(*Posiedzenie c. k. rady oświecenia.*) Plenarne posiedzenie c. k. rady oświecenia z dn. 7go stycznia 1865 r. otwarte zostało mową prezesa, który wyliczył cały szereg czynności rady, od czasu jej zawiązania przed 10 miesiącami. C. k. rada oświecenia rozpoczęła czynności swe w dniu 2. marca 1864 r. i do końca 1864 r. odbyła dwa posiedzenia plenarne tudzież 169 posiedzeń sekcyjnych, nadto złożyła władzom centralnym 454 opinii, a mianowicie:

- a) 59 względem projektów do praw, względem rozporządzeń odnoszących się do urzędzeń organicznych w sprawie nauczania i reform przedsięwziąć się mających;
- b) 51 względem założenia, przekształcenia, uznania i zniesienia zakładów naukowych;
- c) 202 względem mianowania lub przeniesienia radców szkolnych, dyrektorów, profesorów i nauczycieli i potwierdzenia docentów prywatnych;
- d) rada oświecenia zbadała ściśle 92 dzieła naukowe i wykładowe, gwoli zaprowadzenia ich w zakładach naukowych austriackich;
- e) 34 opinie odnosiły się do urządzenia i obsadzenia komisji egzaminacyjnych;
- f) 16 opinii odnosiły się do założenia i rozszerzenia instytucji z zakładami naukowymi w związku będących, jako to bibliotek, muzeów i t. p.

Nadto rada oświecenia poddała ściśtemu zgłębieniu nadesłane przez ministry i władze centralne sprawozdania rad szkolnych i komisji egzaminacyjnych, przełożonych szkół i przełożonych bibliotek i muzeów (w ogóle 132 przedmiotów) przyczem znalazła sposobność czynienia wniosków względem usunięcia dostrzeżonych nadużyć i proponowania nie jednej reformy.

Wszystkie te sprawy załatwione zostały na wezwanie c. k. ministryum stanu, królewskich kancelaryj nadwornych, węgierskiej, siedmiogrodzkiej i horwacko-slawońskiej, a w przedmiotach szkół specjalnych i komisji egzaminacyjnych, na wezwanie c. k. ministryum finansów i najwyższej instancyi kontroli.

Prócz tego rada oświecenia uczyniła z własnej inicjatywy 19 wniosków samoistnych, a 23 wniosków będących w związku ze złożonymi opiniami. Wnioski te odnoszą się do reform w wydziale prawniczym, w sprawach gimnazyj, szkół realnych i ludowych.

Obecnie rada zajmuje się nowym regulaminem dla studiów prawniczych i rygorosów, statutem wszechniczy wiedeńskiej, reformą gimnazyj węgierskich, nowym planem dla szkół realnych austriackich, i różnemi zmianami w dziedzinie szkół ludowych. Zamierzone zmiany tak wielkiej doniosłości w całej sprawie nauczania, wymagały dokładnego zbadania rezultatów dotychczasowych urzędzeń, wysłuchanie zdań ludzi specjalnych obeznanych z szczegółowemi

stosunkami różnych wyznań i narodowości wymagały rozpatrzenia się w urzędzeniach szkolnych innych państw cywilizowanych. Pomimo tylu prac przygotowawczych, tak trudnych i tyle czasu zajmujących, większa część wniosków względem reformy w krótko już władzom centralnym złożone będą.

Po uwagach tych odnoszących się do ogólnych czynności rady oświecenia, prezes przedstawił zarys działania pojedynczych sekcji i wydziałów.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 9. stycznia.)

Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 9. stycznia zajęli miejsca na ławicy ministerjalnej Ich Exc. pp. *Schmerling, Mecsery, Lasser, Plener, Hein, Burger, Frank*, przewodniczący ministerem handlu *Kalchberg*.

Prezes otwarł posiedzenie następującymi słowami: Najwyższy dom cesarki a za nim i cała monarchia poniosły bolesną stratę przez śmierć Jego ces. król. Wysokości Arcyksięcia Ludwika, zmarłego w dniu 21. przeszłego miesiąca. Przekonany jest o głębokim żalu, którym przejęci są członkowie tej izby. Gdy jednak izba nie miała dotąd sposobności wyrażenia uczuć swych, przeto pozwalam sobie wezwać ją, ażeby uczucia te wyrazić raczyła.

Wszyscy członkowie powstałi z miejsc swoich.

Następnie deputow. *Baruffa* złożył ślubowanie w języku rumuńskim.

Odczytano potem reskrypt ministra stanu donoszący, że Jego ces. król. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dnia 28. grudnia adres izby deputowanych przyjął raczył, i ministrowi stanu polecił zawiadomić izbę o tem. Na co prezes oświadczył, iż doniesienie to przyjmuje się z czcią i uszanowaniem do wiadomości.

W drugim reskrypcie minister stanu zawiadomił izbę, iż namiestnik Galicyi wezwany został o zarządzenie w czasie właściwym wyboru nowego deputowanego do rady państwa przez sejm galicyjski, w miejsce byłego deputowanego *Karola Rogawskiego*.

Prezydium izby panów zawiadamia izbę o przyjęciu projektów do praw przez izbę deputowanych uchwalonych, względem dalszego poboru podwyższonej opłaty stemplowej i innych na miesiące styczeń, luty i marzec 1865 roku, i względem podwyższenia zwrotu podatku przy wywozie cukru burakowego, zawiadomiło zarazem izbę o nowym wyborze dla skompletowania komisji kontroli długu państwa.

Ministerium finansów reskrypcją z dnia 14go grudnia 1864 złożyło izbie rezultat negocjacji z niektórymi wydziałami krajowemi w przedmiocie zwrotu sum przez rząd z funduszów indemnizacyjnych powziętych; na drodze spłaty w rocznych ratach, wykazuje się po sprawdzeniu sumy w budżecie na rok 1865 przyjętej rezultat tylko 1,577.471 zł., a zatem względem pierwotnego preliminarza o 7882 zł. mniej.

W drugim reskrypcie ministerium finansów przesłała motywa do prawa o wartości wewnętrznej wyrobów ze złota i srebra i o dopilnowaniu takowej.

Po przeczytaniu kilku petycji prezes zawiadomił izbę, iż przewodniczący w wydziale petycyjnym w imieniu tegoż wydziału wniosł, ażeby petycje przez wydział wyszczególnione w części wydziałowi finansowemu, w części innym wydziałom przekazane zostały.

Dep. *Herbst* zrobił uwagę, iż między petycjami znajdują się prośby o zaprowadzenie nauki gimnastyki w szkołach średnich, takowe zaś wydziałowi finansowemu odstąpione być nie mogą, wnoszą przeto, ażeby petycje te zwrócić wydziałowi petycyjnemu dla przekazania ich innemu jakiemu wydziałowi.

Po krótkim przemówieniu się dep. *Mende* wniosek prezesa i wniosek dep. *Herbsta* większością głosów przyjęte zostały.

Następnie minister wojny odpowiedział na interpelację dep. *Czupra* względem dostawy obuwia dla armii, iż dawniejszy sposób dostawy, przypuszczający każdego do dostawy obuwia, wielkie miał niedogodności, drobni bowiem liweranci starali się koniecznie o uzyskanie dostawy za każdą cenę, szukając zysku w złym materiale i w złej robocie, komisye w tym celu delegowane wykazały to dostatecznie. Z tego powodu ministerium wojny postanowiło zawierać kontrakty o dostawę obuwia z pewnymi i odpowiedzialnymi liwerantami, którzy obowiązali się wyrabiać obuwie w własnych fabrykach urządzonych lokalach, tak, iż częściowy nadzór roboty ze strony rządu miejsce mieć mógł. Najjaśn. Pan najwyższem postanowieniem z dnia 5. sierpnia 1863 r. system ten dostawy zatwierdził raczył.

Izby handlowe berneńska i niższe austriackie oświadczyły się za obecnym systemem dostawy obuwia dla armii. Przed upływem obecnych trzechletnich kontraktów żadna zmiana nastąpić nie może. Co zaś dotyczy szewców w *Skutsch*, minister oświadcza, iż oferta ich przyjęta być nie mogła, bo najważniejszym warunkom nie odpowiadała. W końcu p. minister prosi, ażeby w razie dostrzeżenia, iż więksi liweranci są tylko pośrednikami między rządem a małymi liwerantami, o tem ministerium wojny zawiadomiono, w takim bowiem razie ministerium może użyć kroków właściwych przeciwko firmom, które kontraktu nie dotrzymują.

Z porządku dziennego izba przystąpiła do wyboru sekretarzy. Większością głosów wybrani zostali dep. *Herman, Kopec, Wokau, Alesani, Manu, Simonowicz, Rott i Trauchenfels*.

Następnie dep. *Steffens* jako referent wydziału odczytał relację względem projektu rządowego o zniesieniu §. 262 regulaminu

cei i monopolów. Wydział w zasadzie zgadza się z projektem rządowym, w formie tę tylko zmianę proponuje, ażeby w prawie opuszczony był text oznaczeń znieść się mających.

Dep. *Simonowicz* przemawia za przyjęciem redakcyi w projekcie rządowym pronowanej. P. minister skarbu przemawia za wnioskiem dep. *Simonowicza*, który też większością głosów przyjęty został.

Następnie dep. *Hagenauer* jako referent wydziału złożył relację względem projektu do prawa o poborze opłat beczkowych, sanitarnych i kontumacyjnych w portach austriackich. Wydział wnosi przyjęcie projektu rządowego, który też po przemówieniu się dep. *Brestla, Skenego i Contego*, i po wysłuchaniu uwag p. ministra marynarki przyjęty został.

Poczem posiedzenie zamknięte i na wniosek dep. *Taszka* do czwartku odroczone zostało.

Kronika.

(Rozboje publiczne i włamywania się do domów) zdarzają się w Pa-ryżu teraz nierównie częściej, niż dawniej, kiedy niestrzeżony jeszcze bezpieczeństwo tysiące policyantów. Tak na dniu 1. b. m. napadło trzech drabów młodego studenta z Wołoszczyzny w pobliżu Collège de France o godzinie 1. w nocy. Dwóch pochwyciło go z tyłu, a trzeci przyłożył mu sztylę do piersi. Młodzieniec ten jednak będąc bardzo silnym wyrwał się i powalił jednego z napaśców i uknął, ale mimo to zrabowano mu 60 franków, a sprawcy nie zostali wysledzeni.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stryj, 5go stycznia. W II. połowie z. m. były na targach w obwodzie tutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Mikołajów		Rozdół		Żydaczów		Stryj		Dolina		Skole	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austriacką											
Mec pszenicy . . .	3	.	3	.	4	.	3	.	3	.	3	50
„ żyta . . .	2	.	2	.	3	.	2	15	2	10	2	50
„ jęczmienia .	1	40	1	40	2	60	1	57	1	70	1	90
„ owsa . . .	.	80	.	80	1	20	.	80	1	10	1	20
„ hreczki . . .	1	80	1	60	2	60	1	95	.	.	.	.
„ kukurudzy .	3	.	2	.	3	.	3	15	2	80	3	50
„ ziemniaków .	1	.	.	.	.	.	1	40	.	.	1	50
Cetnar siana . . .	3	.	1	20	1	20	.	90	1	20	.	90
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	8	.	8	.	7	.	6	30	5	.	5	.
„ „ miękkiego	6	30	5	.	6	.	5	25	3	85	2	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	8	.	7	.	8	.	8	.	7
Mas okowity . . .	.	60	.	45	.	80	.	70	.	52	.	60

W y k a z

przychodów c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika.“
(Przestrzeń obrotu 47½ mil.)

Miesiąc	Komunikacja osób				Transport towarów				Razem	
	Liczba podró- żnych	wal. aust.		cetnary celne	wal. aust.		wal. aust.			
		zł.	c.		zł.	c.	zł.	c.		
grudzień 1864 . .	19512	50964	93	329176	174034	72	224999	65		
do tego od 1. stycznia do 30. listopada 1864	282651	796637	97	6510435	3869530	95	4665168	92		

Razem . . . | 302163 | 847602 | 90 | 6839611 | 4042565 | 67 | 4890168 | 57
Przychód bruto w grudniu 1863 wynosił . . . . . | 376757 | 02

Prócz tego transportowano 41343 cetnarów celnych różnych ładunków rządowych bez policzenia należności frachtowej.

Wiedeń, 1. stycznia 1865.

C. k. uprzyw. galic. kolej żelazna „Karola Ludwika.“

Ostatnia poczta.

Wiedeń, 11. stycznia. Jak donoszą *Jeneral. kor.* z *Karlo-
vic* z 10. b. m. w drodze nadzwyczajnej,znaczony został termin
dozwolonego przez *Najjaśn.* Pana zebrania się serbskiego kongresu
i biskupiego synodu przez komisarza kongresowego w porozumie-
niu z *Patryarchą* nie na 9. lecz na 5. lutego r. b.

Berlin, 10. stycznia. *Spener Ztg.* pisze: Jak słychać, odje-
dzie *Książę Fryderyk Karol* z końcem tego tygodnia do Wiednia.

Berlin, 10. stycznia. *Kreuzztg* pisze: Jak słychać z pe-
wnością, odjedzie *Książę Fryderyk Karol* we środę wieczorem

